

دوسمادته یکی پوسته خانه قارشوسنده
دايره مخصوصه در
عمل ارابه:

مُتَلَقِّمٌ

انظار:

مسلكيزه موافق آثار جديده مع المنزليه قبول اولنور
دريج ايديليين آثار اطاده اولتاز

دين، فلسفه، ادبيات، حقوق و علوم دن باحث هفته لى رساله در

مؤسسلى: ابوالعلا زين العابدين - ح. اشرف اديب

دوسمادته نسخسى ۵۰ پاره در

تاريخ تاسيسى:
۱۱ نومر ۳۲۴

تبريلدن مقوا بورو ايله كوندريليرسه سنوى
۲۰ غروش فضله آلنير.

سنه لى القائلنى	دوسمادته
۳۵ ۶۵	ولاياتده
۵۰ ۹۰	ممالك اجنبيه ده
۵۰ ۹۰	غروشدره

دوسمادته پوسته ايله كوندريليرسه ولايات بدلى اخذ اولنور.

عدد: ۲۵

۳۲۶ ذى القعدة ۹ پنجشنبه ۲۰ تشرين تانى ۳۲۴

برنجى سنه

دیک کہ دعوت محمدیہ تاسیس مہانی ملک و سلطنت ایچون دکل،
تقریر اساس شریعت ایچون وقوع بولش . اگر خواہشگر جاہ و ملک
اولیدی شکلی تلقین ایلیکی حکومت شرعیہ اسلامیہ بالجمله اصول
و فرعیہ جایکیر استقرار اولدقن صوکر ا ریاست اسلامیہ بی تقدیم
ور جماعتی ہیج بر عرب قبیلہ سنک انکار ایتمدیکی خاندان عالیسنده ایقا
ایتمسنه مانع نه ایدی ؟

(یا حضرت سلطان انبیا علیہ اکل النہایا) افندمن حضرتلرینک
بدایت بمشده مالی یوق ، جاہی یوق ، عسکری یوق ، اعوان وانصاری
یوق . سلیقہ شریعیہ سی یوق ، کیسه دن تحصیل و تدریس یوق . یازسی یوق ،
سحر خطباتیلہ تسخیر قلوبده شہرتی یوق ، حاصلی عوام ناسی
جلب ایچون بر موقع مخصوص قازاعسنه ، خواص بیننده بر مرتبہ
احراز ایتمسنه بادی اوله جق ظاہراً یندنه ہیج بروسیلہ سی یوق ایکن
کندیسنی کیسه نک یتشمیہ جکی اوموقع ممتازہ چیقاران فحامت اجلانہ
قارشو ملوک و سلاطینہ بیون اکدیرن نه ایدی ؟ بتون اقوامی ارشاد
ایتمکی ، سینات عصر دیدہ لرینی صلاحہ تبدیل ایلمکی عالمہ نفع صور حیات
ایده رک قلوب میتہ یہ تازہ جان و یرمکی در عہدہ ایتمک در جہ لرندہ
علوہمت صاحبی اولسنه باعث نه ایدی ؟
اصغر نعیم

انسانک ماہیتی و وظائف شرعیہ واجتماعیہ سی

ہر زردہ اولور ایسہ اولسون دوچار فلاکت اولان ابنای جنسنک
امدادینہ یتشمک ، بو اوغورده بذل اعانانہ بولنہرق ، جمعیات خیریہ
تشکیل ایتمک ، اقران و امثالہ ابدال صروت واحسان ، مسافر پرورلک ، مہمان
نوازی ، جو دو سخا کی اوصاف مدوحہ و مقبولہ ایلہ تجلیہ روح و وجدان
انجق پارہ ایلہ ممکن اولہ بیلر .

بناء علیہ بعض کوتاہ بین اولان سبکمزانک مطلق بر صورتہ
[بوفانی دنیاہ میل و رغبت ، پارہ یہ ، پولہ محبت ایتمک جائز دکلدر]
سوزلری ظاہری اعتباریلہ قطعاً حکمسنز و باطلدر . بوقیل ظواہر
پرستانک اقوال و افعال کلیاً عاقلدر . بوسوز ، طوغریدن طوغری یہ
هیج بر صورتہ تصدیق و قبولہ شایان دکلدر . شونی دیہ بیلیر کہ :
اموال و نقود ، صرف نقطۂ نظرندن صحابی ایچون خیر و شرہ صالح اولغلہ
برابر جناب مدبر امور انسانلرہ بر ارادہ جزئیہ و یردیکی ایچون ہر کس
مالنی دیلیدی یردہ دیلیدی کی استعمال و تصرف قدردر . ہر کیم خیری
قصد و ارادہ ایدر و حقوق شرعیہ سی ایغالیلہ مالنی تطہیر ایده رک خیرات
و حسناہ بذل ایدرسہ مقبول اولور . مدوح اولور . ماجور اولور . عکسی
حالده مقدوح اولور . منفور اولور . مسئول اولور . شو حالده قصور
و قباحت پارہ دکل ، انساندہ دیک اولور . (زیرہ یولالارسہ ک اوراہ کیدر .
قباحت کیدہ نک دکل ، کوندہ رنک اولور . نیتہ کیم بچاغی اعمال ایدن
دکل ، سواستعمال ایدن مسئول طوتیلور . صورت مطلقہ مال نصل
شر محض اولہ بیلیر کہ جناب خداوند کریم قرآن عظیمندہ مالدن خیرایلہ تعبیر
بیور یور . چالشقی ، پارہ قازانق نصل : اولہ بیلیر کہ حضرت نبی محترم
«الکاسب حبیب اللہ» بیوریور .

قلمزین کرام ! ہیج شبہہ یوقدر کہ کافہ ارباب عقولک یکانہ
مقصدی ، غایۂ آمالی دنیا و آخرتدہ مسعود بر حالده بولنمقدر .
سعادت اخرویہ یہ نسبتلہ غایت اہمیتسنز ، حکمسنز ، سریع الزوال اولان
سعادت دنیویہ ، دنیاہ تحصیل اولندیغی کی - یوقاریدہ بالمناسبہ بیان
ایتدیکنز و جہلہ - سعادت اخرویہ دخی دنیاہ قازانیلیر . امت ناجیہ
محمدیہ کندیلرینہ دار بقادہ موعود اولان نعیم دائم و ملک قائمہ دنیاہ کی
اعمال و افعال لریلہ کسب . استحقاق ایلیرک نائل درجات ، اوسایہ دہ
داخل جنات عالیات اولہرق واصل اقصى الغایات اولہ جقاردر . سعادت
اخرویہ یہ نائلیت ایچون اکتساب و اتصاف ، تدارک و احضاری لازم کلان
اوصاف اشیا اوج قسہ منقندر . بونلرک ہر بری آخرتدہ انسان
ایچون اسباب سعادتدر . موجب عزتدر . جالب سلامتدر . بونلرک
حصول و تحقق مال و ملک متوقف اولغلہ سعی و غیرتہ ، کسب تجارتہ
سبب و علتدر .

اکتسابی لازم کلان شیلر برنجی درجہ دہ علم و ادب کی ، خلق
حسن کی فضائل نفسیہ .

ایکنجی درجہ دہ صحت و عافیت کی ، سلامت اعضا کی خصائل بدیہ .
اوجنجی اولق اوزرہ دہ طوغریدن طوغری یہ مال کی . مالک
کی بدن انساندن معدود اولیان وسائل خارجیدر . ایشتہ بونلرک
کافی اقدام و غیرت و کسب تجارتلہ ممکن اولہ بیلیر .

نه حاجت ؟ ضروریات حیاتیہ دن اولان یمک ، ایچمک ، کیمک
کی شیلر ، ہر حالده پارہ یہ ، پارہ دخی چالشغہ متوقف دکلدر ؟
بناء علیہ بر شینک فائدہ سی شو صورتہ معلوم اولوب آندن مقصد
اقصى نہ ایسہ بحق تعقیب اولنہرق اوشی او مقصد ایچون استعمال
اولنورسہ ہر حالده مجود و نتیجہ سی محسود اولور . اصحابی شایان
تقدیر کوریلور . بو صورتہ مال و ملک مقاصد حسنہ یہ وسیلہ و آلت
اولور . عکس حالده یعنی صورت غیر مشرہ عہدہ ادخار نقود ایلہ
جمع مال و بونلرسو استعمال اولنور ایسہ بر طاقم اعمال غیر مشروعہ ایچون
پارہ قازانیلیر ، اول صورتلہ صرف و سرف ایدیلیرسہ بالطبع مذموم ، غایہ سی دہ
مشثوم اولور ، اچجابی ہر درلو لوم و تو بیجہ سزاوار و بالجملہ اجرا آتی
نفرین و تلغینہ ہدف انظار اولور . بو صورتہ مال و ملک مقاصد فاسدہ یہ
وسیلہ اتخاذ ایلمش و بو صورتلہ مال و ثروتک طوغریدن طوغری یہ
شر محض اولوب مقاصد حسنہ یہ نسبتلہ مدوح ، مرصدا فاسدہ یہ
اضافتلہ مذموم و مقدوح اولدیغی تحقق ایدرک مطلوب ثابت اولمش
اولور . بناء علیہ صاحب عقل و اذعان اولان ہر انسان کار و کسبندہ ،
اعمال معنویہ و حسیہ سنندہ فرط ہمتی ، عظمت اقدام و غیرتی ، ثبات
ومتانتی ، استقامت و صداقتی ، دقت و صنعتی اختیار و التزام و ہر حالده
تزیین اعمال و اعمالی واسطۂ اہتمام و اول صورتلہ تحریک اقدام ایده رک
بو پارہ صوک درجہ بذل اعتنای تام و اکتساب نیکنام ایتملیر .

زماندن استفادہ جہتہ کیتلی ا بر دقیقہ سی بیلہ ہدر ایلملہ بیلیر !
زمان غایت قیمتداردر . وقت ، نقددر . نقد ، وقت ایلہ اللہ ایدیلیر .
فقط نقد ایلہ وقت آلتہ مازہ . کچن وقتلر قطعاً اعادہ اولنہ مازہ . بالاخر

حیاتی محافظہ ایتک وجودی بسلمہ مک ، کیدیرمک ایچون برچوق امور و خصوصاً محتاج اولدینی طبعاً حس و ادراک ایدر . بوجالہ کار و کسب ایله اشتغال و طلب رزق حلال ایله احوال معیشتی تنظیم و استحکام ایچون برطاقم و سائلہ تثبث مجبوریتندہ قالیر . چالیشمقسزین هیچ برشی الہ حکمیہ حکمی کلار . بو ، هر درلو اعتراضدن مصون و محفوظ بر قانون لایتیغیردر . جناب رزاق برایا « وان لیس للانسان الاماسی » پیوریور . وظائف دینہ کزی ایفادن صوکره اطرافه یایلکزا وجوه مکاسبدن بریلہ فضل الہی بی ، ارزاق مقدرہ کزی طلب ایدیگز ایدہ ترغیباتدہ بولنیور . بیلنسی فرض اولان علم حالی ، مقدمات علوم دینیه بی . وظائف شرعیہ بی ، عقائد دینیه بی تحصیل ، علم ابتدائی بی تکمیل ایتدکدن صوکره یامساک حلیل علوم و فنونده ثبات و دوام و بوابدہ قطع مراحله اقدام ایله اکتساب فیض لاینام ایدرک مادی و معنوی ، دینوی و اخروی استفاده و منافعی تأمین ایدر و یاخود صنعت و تجارت و باطریق زراعت و فلاحتہ سلوک ایله اداره و انتظام امورینہ بذک همت ایلر . بوجہ اولماز ایسہ باب حکومتہ انساب ، درجه درجه ترقی و تعالی بہ شتاب ایدر . بالاخرہ برصفت رسمیه احراز ، اقتداریلہ متناسب بر مقام اشغال ایلر . رویت و حصصاتی ابراز ایله ہم دولتہ ہم ملتہ خدمتہ تأمین معیشت ، کیتدکجده ترقی قدر و منزلت ایدر . رئیس اولور . حاکم اولور . مفتی اولور . ضابط اولور . قوماندان اولور . والحاصل درجات ملکیکہ و عسکریدن برینہ الیق و یاخود بولنردن ماعداد بر طاقم وجوه مکاسبک ، طرق منافعک ، دقایق فنون و صنایعک برینہ دخالت ایدرک انتظام امور دنیویہ سنہ موفق اولور . و بواشتغالات دنیویہ سی کندیسنه الہنی ، پیغمبرینی ، وظائف دینیه و انسانیہ سنی اونوتدرمازسہ دنیاسی معمور اولور عقباسی ده . بولرک هر برینسندہ اس الیاس اولوق اوزرہ صداقت ، استقامت ، اخلاص ، حسن نیت ، اقتصاد ، ترتیب و انتظامہ رعایت و محبت فرض عیندر .

سلمانہ قاری

اورہ برنجی فصل

تستر قالقاری؟

قادیلرک باشندہ کی اورتونک قالقسی ، بناء علیہ شرقکده یوقاریده صایدینمز مخاطره لره دوشمسی محال برایش دکلدردہ زیرا بومدنیت مادیه نظرلری مسحور ایدن ، ذہنلری چلن او شمشعہ کاذیبہ بوندن اولدہ برچوق ، ہمده لازم الوجود اورتولری قالدیرمشدی . ایستہ (حریت شخصیه) نامنہ و اونک تأثیریلہ قالدیریلان ، نحو ایدیلن او مجاہلردن چوغنک بوکون کال بشرک لوازمندن اولدیننی شرقیلیر عوماً کلا دیلر . بوندہ هیچ استغراب ایدہ جک جهت یوقدرہ زیرا مدنیت حاضرہ تضییق سابقک ، برچوق عصرلر دوام ایدرک بتون علم انسانیکی ایکلدن

قاجر دینندن ، کچر دیکندن دولای موجب تأسف و تأثرک ، و یاخود سوجہ استعمال ایتدیکک ایچون بادی ندیم و تحسیرک اولدجق شیلرله معزز ، مقدس زمانی زیان ایتہ ! چالیش ! ینہ چالیش ! داغما چالیش ! رزق کر چه مقسومدر . فقط اورزقی طلب و جلب خصوصندہ همت و غیرتده امر مجزومدر . چالیشمیانلر محروم ، سہودہ اوقانکذار اولانلر هر زمان مغومدر . ایشدہ کلجہ بولنور ، اما کلجہدہ ایش بولنماز ، بوجہ بداهت معلومدر . بولنر هپ ، مقتضای حکمتدر . یالکز توکل کافی دکل ! اسبابنہ توسل متعمم ذمتدر . ذکا و استعدادینہ مغرور اولما ! اعتماد نفس ایتہ ! سعیه مقرون ، شرعہ اویغون اولیمان ذکالردن ، استعدادلردن ، فطانتلردن هیچ بروقت ذرہ قدر استفاده ایدیلہ منہ . بالعکس موجب خسار ، جالب مضار اولور . چالیشمان اولماز . یالکز طلب کافی دکل ! چالیشمیلی ! جابالامالی ! اکلہلی ! چاہ لاملالی ! کوکدن هیچ بروقت آتون و کوش یاغماز . بولنر سعی و غیرتہ الہ کیرر . صنعت و تجارتک هیچ بر قسمی استحقار ، چالیشمک هیچ بر نوعی استصغار ایتہ ! چالیشمق ، از فزائغ ، کوچوک کوچوک صنعت و تجارتلرله اشتغالاتدہ بولنقی اصلا و قطعا موجب خجالت اولماز . هر نہ صورتلہ اولور ایسہ اولسون دائرہ صداقت و استقامتدہ چالیشمق هیچ بر زمان عیب صاییلماز . اک زیادہ موجب خجالت ، اک عظیم رذالت ، اک بیوک عیب و مذلت چالیشمینی ترک ایله عطالت و بطالتی التزام ایدرک ایشمز کوچسز اوتدہ برینہ سفیہانہ ، سرسریانہ ، کزیمک ، وجودک صاعلام ، کوچک قوتک برندہ اولدیننی ، ایش ایشک دائرہ اقتدارک داخلندہ بولسدیننی حالده ذل سوالی ارتکاب اتمکدر . فیاض مطلقک سکا بخش و احسان ایتدیکی عقلی . فکری ، صحت بدنی ، سلامت اعضایی ، قوت و قدرتی حسن استعمال ایت ! آنلردن حقیقلہ استفاده ایله ! حالکلہ مناسب بر کار و کسی تأمین معیشتہ اساس اتخاذا ایت ! طالبدن مدد بکلہ ! ایشکده کوچکده التزام دقت ، الکلدن کلدیکی قدر غیرت ایت ! عہدہ سندن ظلمہ جکک و بالاخرہ ضرری کوره جکک ایشلرہ ال سورمه ! بر ایشہ هیچ باشلاماق باشلابودہ . باشہ چیقار مقسزین یارم یامه لاق بر ایتقدن وجوه ایله خیریلدر . برچوق ایشدہ بردن قویولہ ! هیچ بری تمامیلہ حاصل اولماز . خصوصات متعددده اختصاص غایت مشکل ، بمضیلرینہ کوره غیرقابلدر . بولرک نتیجہ سی عدم موفقیت ، مأبوسیت ، ندامتدر . بوکونہ مخصوص اولان امور و خصوصاتی اوکون ظرفندہ ایفا و اعامہ چالیش ! بوکونک ایشنی یاربندہ براقہ ! یارین ایچون طبیعی باشقہ ایشک اولدجقدر . بدایتدہ التزام ایدہ جکک اعتنا و دقتی نہایتہ قدر محافظہ ایتکی در عہدہ و التزام ایتلمیسک کہ امور و ممالاتک کیتدکجہ تکمیل ، اسباب تجارتک کیتدکجہ ترقیذیر تجمل ، فائده و منفعتک کیتدکجہ آرتدق عزتک ، سعادک ، قدر و حیثیتک مزداد و فراوان دنیا و آخرتک معمور و آباد اولسون .

انسان سبب و خودی ، باعث حیاتی اولان ابوینتک معاونتیلہ تربیة اولیہ بی احراز و سن تمیزہ وصول ایله زمام اداره و اعاشیدہ بالذات صاحب و مالک او بوندہ ه خصوصندہ صاحب امتیاز اولدیننی زمان